

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor dozoru a kontroly
veřejné správy

Aktuální problémy svobodného přístupu k informacím z hlediska obcí

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru

Aktuální témata:

1. Pořizování a zveřejňování zvukového a obrazového záznamu z jednání zastupitelstva obce
2. Zpřístupňování zápisů a usnesení z jednání zastupitelstva obce nebo ze schůzí rady obce
3. Poskytování informací o platech a odměnách představitelů obcí, zaměstnanců obcí a statutárních orgánů „obecních“ právnických osob
4. Na co nezapomenout při vyřizování žádostí o poskytnutí informací, podaných podle zákona o svobodném přístupu k informacím (praktické rady a upozornění)

Pořizování zvukového a obrazového záznamu z jednání zastupitelstva obce

Pořizování obcí:

- Závisí na rozhodnutí zastupitelstva obce (v jednacím řádu, ad hoc přijaté usnesení), případně na „místní zvyklosti“
- Není podmíněno souhlasem zaznamenávaných
- **Jak se záznamem nakládat:** Je možné jej považovat za *dokument* dle archivního zákona a nakládat s ním dle archivních předpisů (a v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů, zejména z hlediska oznamovací povinnosti vůči Úřadu pro ochranu osobních údajů) skartačního plánu, nebo je možné jej považovat jen za „pracovní podklad“ pro pořízení zápisu, poté je však nutné záznam „zničit“ (po pořízení záznamu a vypořádání případných námitek)

Pořizování zvukového a obrazového záznamu z jednání zastupitelstva obce

Pořizování přítomnou veřejností:

Rozsudek Městského soudu v Praze z 13.3.2012, č. j. 8 a 316/2011-47, publ. Pod č. 2623 ve Sb. r. NSS č. 7-8/2012: Jednání zastupitelstva obce je podle § 93 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), veřejné, což se týká všeho, co se v průběhu tohoto zasedání odehraje, tedy včetně případných proslovů či jiných projevů soukromých osob, tedy těch, které nejsou členy zastupitelstva obce a ani jinak nejsou spojeny s fungováním obecní samosprávy. Každý je oprávněn pořizovat si pro své účely zvukový záznam zasedání zastupitelstva obce, a to včetně proslovů či jiných projevů soukromých osob, neboť nemají charakter projevů osobní povahy. Pokud by i přesto některá ze soukromých osob měla za to, že pořizováním zvukového záznamu jejího vystoupení v rámci zasedání zastupitelstva obce jsou dotčena její osobnostní práva, může se ochrany těchto práv domáhat jen cestou žaloby k soudu ve věcech občanskoprávních, neboť řešení takového sporu náleží výhradně do působnosti a pravomoci soudu.

Pořizování zvukového a obrazového záznamu z jednání zastupitelstva obce

Pořizování přítomnou veřejností (pravidla):

- Každá osoba, která je přítomná na veřejném zasedání, si může „pro svou potřebu“ pořizovat zvukový i obrazový záznam z jednání zastupitelstva obce
- Nepotřebuje souhlas zastupitelstva obce ani přítomných osob, které budou zaznamenány (nejde o *projevy osobní povahy*)
- Zastupitelstvo by mohlo zakázat jen, pokud by pořizováním docházelo k rušení průběhu zasedání
- Osoba dotčená pořizováním záznamu se musí bránit soudní cestou (žaloba na ochranu osobnosti)

Zveřejňování zvukového a obrazového záznamu z jednání zastupitelstva obce

Zveřejňování obcí:

- Zákon o obcích v platném znění výslovné oprávnění neobsahuje.
- I přes rozsudek MS v Praze je i nadále sporné, zda lze zveřejňovat záznamy bez jakéhokoli omezení (nejde o projevy osobní povahy) nebo zda je nutný souhlas zaznamenaných.
- **Úřad pro ochranu osobních údajů důsledně požaduje anonymizaci záznamů z důvodu ochrany osobních údajů.**
- Bez legislativní změny (nebo bez precedentního soudního rozhodnutí) zřejmě není možné dát jednoznačnou odpověď. Lze **doporučit anonymizaci** nebo **zajištění alespoň konkludentního souhlasu zaznamenaných** (informační tabule u vstupu do jednací místnosti).
- **Odlišit on-line přenosy – ty jsou bez omezení.**

Zveřejňování zvukového a obrazového záznamu z jednání zastupitelstva obce

Zveřejňování ostatními osobami (pravidla):

- **Obdobné jako v případě obce**
- **Odpovědnost za případné nezákonné zveřejnění (typicky za zásahy do osobnostních práv osob, jejichž údaje v záznamech zazní) však nese ten, kdo záznam pořídil, nikoli obec, která pořízení záznamu musela umožnit (nemohla zakázat)**

Zpřístupňování zápisů a usnesení z jednání zastupitelstva obce a ze schůzí rady obce

- **Zveřejňování (na internetu):**
  - Je nutné zajistit anonymizaci všech zákonem chráněných a zaznamenaných údajů, zejména osobních údajů (viz stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů č. 2/2004, www.uoou.cz).
  - V zásadě platí, že zápis i usnesení je možné zveřejnit v té podobě, v jaké by je bylo možné poskytnout podle InfZ
- **Poskytování na základě žádosti o informace podle InfZ**
  - **Zápisy a usnesení zastupitelstva a usnesení rady:** Žádá-li občan obce nebo osoba, která má podle § 16 zákona o obcích právo na přímý přístup, poskytnou se dokumenty bez omezení, u ostatních osob je nutná anonymizace
  - **Zápisy z rady obce:** Nelze neposkytnout s odkazem na neveřejnost schůze. Poskytnou se po anonymizaci zákonem chráněných údajů (**NSS 6 As 40/2004-62**)

Zpřístupňování zápisů a usnesení z jednání zastupitelstva obce a ze schůzí rady obce

- **Ad poskytování zápisů ze zastupitelstva obce na základě žádosti o informace podle InfZ**
  - Judikatura (viz předchozí snímek) rozlišuje poskytnutí neanonymizovaného **zápisu** občanovi obce a anonymizovaného zápisu ostatním osobám, které nemají práva občana obce, je ovšem otázkou, zda s ohledem na aktuální judikaturu k pořizování zvukových nebo obrazových záznamů ze zastupitelstva není tento názor překonán
  - Má-li totiž každý právo si sám pořídit **záznam** o průběhu celého zasedání, pak není důvodu, aby pořizuje-li si jej jen obec a požádá-li kdokoli o jeho vydání, mu tento záznam nebyl vydán bez omezení (sám by si jej mohl nahrát, takže není důvodu omezovat přístup).
  - Platí-li ale toto pravidlo pro **záznam**, pak by zřejmě mělo platit i pro celý **zápis**, jenž by neměl obsahovat nic, co na zasedání nezaznělo, tedy nic, co není zaznamenáno ve zvukovém či obrazovém záznamu

Poskytování informace o platech a odměnách

§ 8b InfZ

(1) Povinný subjekt poskytne **základní osobní údaje**^{4b)} o osobě, které poskytl **veřejné prostředky**.

(2) **Nevztahuje** na poskytování veřejných prostředků podle zákonů v oblasti sociální, poskytování zdravotní péče, hmotného zabezpečení v nezaměstnanosti, státní podpory stavebního spoření a státní pomoci při obnově území^{4c)}.

(3) **Základní osobní údaje se poskytnou pouze v tomto rozsahu:** jméno, příjmení, rok narození, obec, kde má příjemce trvalý pobyt, výše, účel a podmínky poskytnutých veřejných prostředků.

Poskytování informace o platech a odměnách

- **Platy (včetně odměn) zaměstnanců** mají povahu osobního údaje a přitom se jedná o poskytování veřejných prostředků
- Podle **rozsudku NSS ze dne 27. května 2011, č. j. 5 As 57/2010-79** je informace o platu či odměně konkrétního zaměstnance povinného subjektu informací poskytnutelnou na základě § 8b InfZ (v soudem řešeném případě se jednalo o informaci o platu vedoucího odboru informatiky Magistrátu měst Zlína).

Kritika: Nedošlo k rozlišení pracovníků (zaměstnanců) podle úkolů, které plní, podle postavení u povinného subjektu, podle konkrétních podmínek apod.

Poskytování informace o platech a odměnách

- V teorii se hovoří o **tzv. testu veřejného zájmu (testu proporcionality)**, jenž v daném kontextu znamená, že musí být zvažováno na jedné straně ***ústavně zakotvené právo na informace*** a na straně druhé ***míra zásahu do osobnostní sféry ochrany osobnosti***
- K nutnosti provedení tohoto testu se „přihlásil“ v navazující judikatuře i **Nejvyšší správní soud (též 4 As 40/2010-60)**
- MV ve spolupráci s ÚOOÚ zpracovalo **metodiku k poskytování informací o platech a odměnách**, která je dostupná na webu MV i Úřadu a která pro poskytování této informace vychází z postavení osoby jako veřejného funkcionáře podle zákona o střetu zájmů:

Poskytování informace o platech a odměnách

- **Veřejní funkcionáři s klíčovou odpovědností a rozsáhlou řídicí a rozhodovací pravomocí.** Údaje o jejich příjmech mohou být bez zásadních omezení poskytovány a následně předmětem kontroly a veřejné diskuse (analogicky k § 2 odst. 1 zákona o střetu zájmů).
- **Další vysoce postavení úředníci vybavení podstatným oprávněním nebo vlivem ve spojitosti s nakládáním s veřejnými prostředky** (analogicky § 2 odst. 2 zákona o střetu zájmů ve spojení s odst. 3 cit. ustanovení), v jejichž případě je potřebné provádět test proporcionality. – **tajemník, vedoucí odborů (*Krajský soud v Praze přikázal poskytnutí informace o platech tajemníka a vedoucích odborů obce III*).**
- Nižší úředníky, u nichž není vůbec dán zákonný důvod poskytovat údaje bez jejich souhlasu, neboť ke kontrole veřejných procesů, na nichž se tito úředníci podílejí, v zásadě postačí souhrnné informace (vč. souhrnu částek vynaložených na odměňování) a nikoliv osobní údaje.

Poskytování informace o platech a odměnách

Odměny členů zastupitelstev obcí:

- **Uvolnění členové zastupitelstev obcí:** V jejich případě má údaj o odměně povahu *zveřejněného údaje* (to, že je uvolněný, je nepochybně údaj vypovídající o jeho veřejné činnosti dle § 5 odst. 2 písm. f/ zákona o ochraně osobních údajů a přesná výše odměny pak vyplývá z nařízení vlády č. 37/2003 Sb., takže se jedná o údaj zveřejněný ve smyslu § 5 odst. 2 písm. c/ zákona o ochraně osobních údajů)
- **Neuvolnění členové zastupitelstev obcí:** U nich se nejedná o zveřejněný údaj (zastupitelstvo musí v příslušném usnesení stanovit – byť v zákonném rozmezí – přesnou výši měsíční odměny), **nicméně veřejný zájem v jejich případě zcela nepochybně převažuje** (výkon veřejné volené funkce, údaj je přístupný podle § 16 odst. 2 písm. e/ občanům obce bez dalšího apod.).

Na co nezapomenout při vyřizování žádosti o informace?

- **Žádost** může být podána písemně, a to i elektronicky „prostým“ e-mailem bez uznávaného elektronického podpisu (na rozdíl od správního řádu)
- **Elektronicky podaná žádost** musí být doručena na adresu elektronické podatelny povinného subjektu, jinak nemá účinky podané žádosti
- Lhůta pro vyřízení žádosti je 15 dní ode dne doručení (přijetí), přičemž u elektronicky podané žádosti se počítá již od okamžiku, kdy byla přijata elektronickou podatelnou
- Pokud budete **požadovat úhradu nákladů**, je nutné mít předem zveřejněný **sazebník úhrad** a je nutné žadateli před uplynutím lhůty pro vyřízení žádosti výši úhrady sdělit (vyčíslit), včetně řádného zdůvodnění výše úhrady
- Pokud žadatel žádost o informace adresuje konkrétnímu obecnímu orgánu (např. zastupitelstvu), není nutné, aby jí byla vyřízena. Má se zato, že žádost je podána obci a určení orgánu, jenž jí bude vyřizovat, je u samostatné působnosti interní záležitostí (může ji tedy vyřídit starosta či obecní úřad)

Děkuji za pozornost

Marie Kostruhová

Kontakt:

www.mvcr.cz/odk

odbordk@mvcr.cz

